

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 333/2022-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bratislava II v konaní sp. zn. 58Csp/88/2017 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. mája 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie postupom okresného súdu v civilnom spore. Sťažovateľka žiada, aby bolo okresnému súdu prikázané konať bez zbytočných prietáhov a finančné zadosťučinenie 5 900 eur.

II.

2. Sťažovateľka sa žalobou z 12. júna 2017 proti žalovanej banke domáha určenia neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy, alternatívne určenia spotrebiteľského úveru za bezúročný a bez poplatkov a s tým spojeného určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok. Okresný súd rozsudkom z 9. novembra 2018 žalobu sťažovateľky zamietol. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, ktoré bolo krajskému súdu predložené 13. decembra 2018. Krajský súd o odvolaní sťažovateľky rozhodol uznesením zo 6. apríla 2022 tak, že rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Medzitým ústavný súd nálezom č. k. IV. ÚS 380/2020 z 19. januára 2021 ústavnej sťažnosti sťažovateľky, ktorou sa domáhala vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom krajského súdu, nevyhovel. Ústavný súd následne nálezom č. k. III. ÚS 620/2021 z 27. januára 2022 na opakovanú ústavnú sťažnosť sťažovateľky vyslovil, že postupom krajského súdu v konaní o odvolaní sťažovateľky bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote, krajskému súdu prikázal konať bez zbytočných prietáhov a sťažovateľke nevyhovel sčasti o priznanie finančného zadosťučinenia 1 500 eur. Dospel k záveru, že vyslovenie porušenia základných práv je dostatočným zadosťučinením, keď zoberal do úvahy celkovú dĺžku a charakter konania pred krajským súdom a tiež situáciu spôsobenú pandemiou. Sťažovateľka sa s tým nestotožnila a 17. februára 2022 podala sťažnosť č. 10219/22 na Európskom súde pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), kde so Slovenskou republikou uzavrela zmluvu, ktorým sa Slovenská republika zaviazala zaplatiť jej 2 000 eur a nahradiť jej náklady 250 eur.

III.

4. Sťažovateľka zdôrazňuje, že k stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 305/2010), k čomu v jej veci nedošlo. Ďalej zdôrazňuje povinnosť súdu konať bez zbytočných prietáhov. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že konanie začalo v júni 2017. Sťažovateľka následne zdôrazňuje východiská podstatné pre priznanie finančného zadosťučinenia. Podľa sťažovateľky za intenzívny zásah do jej práv zodpovedá okresný súd, ktorému treba pričítať, že vec nie je po takmer piatich rokoch skončená.

5. Podľa sťažovateľky pri určení výšky finančného zadosťučinenia by sa malo vychádzať z výpočtového základu 1 000 až 1 500 eur za rok konania, nie za rok prietahu (rozsudky ESLP Apicella, Zullo a Cocchiarella proti Taliansku). Sťažovateľka zdôrazňuje stanovisko Najvyššieho súdu Českej republiky č. Cpjn/206/2010 s tým, že podobnú metodiku by mal mať aj ústavný súd. Podľa tejto metodiky po zohľadnení inflácie by malo byť za jeden rok konania priznané finančné zadosťučinenie 700 až 930 eur, no za prvé dva roky len 350 až 465 eur s tým, že tieto čiastky možno primerane zvýšiť alebo znížiť o čiastku nepresahujúcu 50 %. Vo svojej veci formuluje záver, že základnú čiastku treba zvýšiť o dve pätiny, keďže na prietahoch v konaní nemá žiadne zavinenie a prietahy zavinil výlučne okresný súd. Z toho dospieva k záveru, že výška finančného zadosťučinenia, ktoré má zaplatiť okresný súd, predstavuje 5 900 eur.

IV.

6. O prietahoch v namietanom civilnom spore sťažovateľky už bolo ústavným súdom rozhodnuté, a to v rozsahu, v ktorom sťažovateľka namietala postup krajského súdu v konaní o jej odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu. Odvolanie sťažovateľky bolo krajskému súdu predložené 13. decembra 2018 a ústavný súd nálezom z 27. januára 2022 vyslovil porušenie základných práv sťažovateľky postupom krajského súdu. Toto obdobie prietáhov sťažovateľka namieta opätovne touto ústavnou sťažnosťou, no pričítava ho okresnému súdu. Základným definičným prvkom prietáhov v súdnom konaní ako iného zásahu do základných práv podľa čl. 127 ods. 2 ústavy je plynutie času spojené s vedením konania všeobecným súdom. Takéto plynutie času môže byť pri úvahe o tom, či došlo k porušeniu základných práv, pričítané zásadne

len tomu orgánu, ktorý sťažovateľ označí v ústavnej sťažnosti ako toho, kto porušil jeho základné práva. Ak už toto obdobie bolo pričítané jednému z orgánov verejnej moci, nemožno ho vo všeobecnosti opätovne pričítať inému orgánu verejnej moci, ktorý sťažovateľ označí v ďalšej ústavnej sťažnosti.

7. Čo sa týka ústavnou sťažnosťou namietaného postupu okresného súdu, je zrejmé, že tento o žalobe sťažovateľky z 12. júna 2017 rozhodol rozsudkom z 9. novembra 2018, teda za obdobie približne 17 mesiacov a znova o jej žalobe koná približne ďalšie dva mesiace. Takáto dĺžka konania v konaní pred okresným súdom neodôvodňuje to, aby bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľkou uvedených základných práv postupom okresného súdu, ktorému v celom rozsahu nemožno pričítať neprimerané viac ako tri roky trvajúce konanie na krajskom súde. Nemožno tak urobiť ani s ohľadom na to, že rozsudok okresného súdu bol krajským súdom zrušený z dôvodu nedostatočného odôvodnenia, teda skutočnosti, ktorú v zásade možno pričítať aj okresnému súdu. Okresný súd bol schopný o žalobe sťažovateľky rozhodnúť v dobe kratšej ako rok a pol a v súčasnosti koná nie viac ako pár týždňov. Predĺženie konania ako celku v dôsledku zrušenia rozsudku okresného súdu krajským súdom by bolo možné čiastočne pričítať aj okresnému súdu. Treba však zohľadniť to, že okresný súd v období približne 17 mesiacov vykonal činnosti spojené s dokazovaním a s rozhodnutím, teda s vyššou mierou procesnej náročnosti ako krajský súd, ktorý rozhodol bez nariadenia pojednávania, bez akéhokoľvek dokazovania a predovšetkým bez toho, aby vo svojom zrušujúcom rozhodnutí prispel k vecnému riešeniu žalobou nastolených právnych otázok. Preto je ústavná sťažnosť v rozsahu proti postupu okresného súdu zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá.

8. Z rozsiahlej argumentácie sťažovateľky o tom, čo treba považovať za primerané finančné zadostučinenie, je zrejmé, že motívom podania opakovanej ústavnej sťažnosti je jej nespokojnosť s tým, že nálezom ústavného súdu z 27. januára 2022 jej nebolo priznané finančné zadostučinenie a následne sa so Slovenskou republikou dohodla na finančnom zadostučinení 2 000 eur, teda menej ako teraz ústavnou sťažnosťou žiadaných 5 900 eur. Sťažovateľke v konaní na ESLP nič nebránilo v tom, aby zotrvala na svojej predstave o výške finančného zadostučinenia, ktoré teraz žiada od okresného súdu bez toho, aby v jeho postupe bolo možné identifikovať porušenie jej základných práv. Na strane druhej i keby v postupe okresného súdu došlo v budúcnosti k prietahom, bolo by nevyhnutné, aby už sťažovateľkou dosiahnuté finančné zadostučinenie bolo zohľadnené v rozhodnutí o priznaní ďalšieho finančného zadostučinenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2022

Peter Straka
predseda senátu